

KNJIŽNICA – SREDIŠTE ZNANJA I ZABAVE

Knjižnica – igrišče znanja in zabave

odraz inkluzivnog društva /
odsev inkluzivne družbe

četrtek / četrtek 28. 10. 2021.

virtualno, videokonferenčna platforma Zoom

Možemo li ostvariti pristup svakom pojedincu? Utječemo li na kvalitetu života građana? Možemo li biti ključne institucije inkluzivnog društva?

Europske i svjetske narodne knjižnice dijele zajednička poslanja, vizije i ciljeve. Suvremene knjižnice danas su središta koja predstavljaju prave odraze svoje sredine. To su mjesta koja omogućuju osnaživanje zajednice u cjelini.

Prema IFLA-inom Manifestu za europske knjižnice iz 2019. g., knjižnice garantiraju da je svaki pojedinac u bilo kojem trenutku svog života sposoban učiti, čitati i razvijati se uz pomoć knjižnica, bez obzira na prepreke i ograničenja. Paralelno s društvenim promjenama, knjižnice u svoje strukture unose brojne promjene, s ciljem razvijanja, inovacija i čvršćeg povezivanja sa građanima. Možda i više od bilo koje druge javne ili privatne ustanove, narodne knjižnice nude jedinstveni prostor za susrete i razmjenu. U današnje vrijeme vidimo ih kao dinamičan i inkluzivan prostor dostupan svima. Socijalna integracija marginaliziranih skupina korisnika, stvaranje zajedničkog osjećaja identiteta, aktivno uključivanje članova u sukreiranje i osmišljavanje programa - samo su dio inovacija u knjižničarstvu, kojima se knjižnice redefinišu i otvaraju za nove načine i metode rada.

Tema ovogodišnjeg međunarodnog stručnog skupa nosi naziv **Knjižnica - odraz inkluzivnog društva**.

Hrvatski i slovenski stručnjaci s područja knjižničarstva, sociologije, psihologije i drugih znanstvenih disciplina, kroz pozvana stručna izlaganja, dat će odgovore na pitanja vezana uz tematiku inkluzivne kulture koja je temelj slobodnom pristupu informacijama, učenju, obrazovanju i društvenom razvoju.

Tema skupa temeljit će se na socijalno-inkluzivnim knjižničnim uslugama, polifunkcionalnosti knjižnica, knjižnicama kao višenamjenskim središtima svojih zajednica - otvorenim i inkluzivnim mjestima, u skladu s ostvarivanjem ciljeva UN-ove agende 2030 o održivom razvoju.

Ali smo knjižnice dostopne vsakemu posamezniku? Ali imamo vpliv na kakovost življenja prebivalcev? So knjižnice lahko ključne institucije vključujoče družbe?

Evropske in svetovne splošne knjižnice si delimo skupno poslanstvo, vizijo in cilje. Smo središča, v katerih se odraža okolje, kjer delujemo, in smo prostor, ki krepi delovanje skupnosti kot celote. Po IFLI-nem Manifestu za evropske knjižnice vsakemu posamezniku zagotavljamo vseživljenjsko učenje, branje ter intelektualno in duhovno rast ne glede na ovire in omejitve.

Vzporedno z družbenimi spremembami knjižnice razvijamo številne nove programe z namenom trdnjše povezovanja s svojimi prebivalci. Morda celo pogosteje kot marsikatera druge javne ali zasebne ustanove ponujamo edinstveni prostor za srečevanja in izmenjavo mnenj. V današnjem času se vidimo kot dinamičen in inkluziven prostor, ki je dostopen vsem. Družbena integracija marginaliziranih skupin uporabnikov, ustvarjanje občutka pripadnosti, aktivno vključevanje članov v soustvarjanje in oblikovanje programa so le del sprememb, ki jih knjižnice uvajamo in tako odpiramo nove metode in načine dela.

Tema letošnjega mednarodnega strokovnega srečanja je **Knjižnica – odsev inkluzivne družbe**.

Vabljeni hrvaški in slovenski predavatelji, aktivni strokovnjaki s področij bibliotekarske znanosti, antropologije, psihologije, pedagogike in drugih znanstvenih disciplin bodo skozi strokovna predavanja ponudili odgovore na vprašanja, povezana s tematiko inkluzivne kulture, ki je temelj svobodnega dostopa do informacij, učenja, izobraževanja in družbenega razvoja.

Cilj srečanja: ponuditi smernice za uspešno oblikovanje programov za marginalizirane družbene skupine, pomagati pri njihovem hitrejšem družbenem vključevanju in obvladovanju, izmenjati ideje ter potrditi status knjižnic kot univerzalnih inkluzivnih prostorov prihodnosti.

PROGRAM

9:00 - 9:15	Prijava
9:15 - 9:30	Pozdravni nagovori
Moderatorja	Petra Kovič, Miroslav Katić
9:30 - 10:00	dr. sc. Filip Škiljan, Institut za migracije i narodnosti Zagreb: "Hrvatsko-slovenski odnosi u kontekstu migracija"
10:00 - 10:30	dr. Jernej Mlekuž, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije na ZRC SAZU: "Sublimirati, demolirati, vključiti, izključiti...? Nekateri izzivi vključujoče družbe in migracij"
10:30 - 11:00	Sanja Lautenbach-Huzjak, Tihana Rašeta, Marijana Spevec Sinković, Knjižnice grada Zagreba: "Inkluzivne knjižnične usluge u Knjižnici Dugave"
11:00 - 11:15	Razprava
11:15 - 11:45	Odmor
11:45 - 12:15	Tina Cigler, Snježana Blagojević, Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto: "Vključevanje priseljencev iz drugih kulturnih okolij - primer prakse"
12:15 - 12:45	Milojka Skokandić, Izabel Skokandić, Gradska knjižnica "Ivan Vidali" Korčula: "Erasmus+ projekt Migrate to Library"
12:45 - 13:15	Silvija Štraus, Mestna knjižnica Ljubljana: "Knjižnica kot večkulturni prostor neformalnega učenja in druženja za otroke, mlade in družine"
13:15 - 13:30	Razprava
13:30 - 14:00	Anita Malkoč Bišćan, Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić" Karlovac: "Erasmus+ projekt Inkluzijom ostvarimo potencijale knjižnica"
14:00 - 14:30	dr. Alenka Kavčič Čolić, Milena Bon, Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana: "Finančna pismenost v splošnih knjižnicah za ciljno skupino 55+ - projekt Finlit"
14:30 - 14:45	Razprava in zaključek

Dr. sc. Filip Škiljan, Institut za migracije i narodnosti, Zagreb

---

HRVATSKO-SLOVENSKI ODNOSI U KONTEKSTU MIGRACIJA

Autor u tekstu donosi podatke o Slovencima u Hrvatskoj i Hrvatima u Sloveniji. Posebno se bavi poviješću ove dvije zajednice. U tekstu donosi statističke podatke o ove dvije zajednice, podatke o položaju slovenske nacionalne manjine u Hrvatskoj i Hrvata u Sloveniji te podatke o organiziranju jednih i drugih. Ove podatke autor donosi na temelju prikupljene arhivske građe, literature i polustrukturiranih dubinskih intervjua.

O predavatelju

Nakon završene Klasične gimnazije Filip Škiljan upisao je dvopredmetni studij povijesti i arheologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je 2003. godine diplomirao s temom Japodska naselja u Beloj krajini. Godine 2004. upisao je poslijediplomski studij hrvatske povijesti 20. stoljeća, a 2006. godine obranio je magistarski rad Politički zatvorenici u logorima Jasenovac i Stara Gradiška kod mentora prof. dr. Ive Goldsteina. Od 2003. do 2006. godine radi kao kustos zbirke fotografija, video-materijala i digitalnih zapisa u Spomen-području Jasenovac. Godine 2006. upisuje izvandoktorski studij hrvatske povijesti 20. stoljeća i temom Politička opredjeljivanja u Hrvatskom zagorju u Drugom svjetskom ratu doktorira 2009. godine. Od 2010. godine zaposlen je u Institutu za migracije i narodnosti. Bavi se Drugim svjetskim ratom i nacionalnim manjinama u Hrvatskoj. Autor je više monografija i znanstvenih članaka.

Dr. sc. Filip Škiljan

Institut za migracije i narodnosti

Trg Stjepana Radića 3,

10000 Zagreb

elektronski naslov: filipskiljan@yahoo.co.uk

Dr. Jernej Mlekuž, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti

---

NAKATERI IZZIVI VKLJUČUJOČE DRUŽBE IN MIGRACIJ

Referat se sprehodi skozi nekatere osnovne pojme migracij. Nekoliko dlje se zaustavi ob vprašanju integracije migrantov in t. i. kulturnih razlik. Teza prispevka je, da ima inkluzivnost (migrantov) pozitivne družbene, gospodarske, psihološke idr. učinke.

O predavatelju

Dr. Jernej Mlekuž je zaposlen na Inštitutu za slovensko izseljenstvo in migracije Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. Je avtor Burek.si?! Koncepti / recepti, Kranjsko klobasanje: Slovenska zgodovina, kot jo pišejo packe kranjske klobase na časopisnem papirju, I feel Kranjska klobasa: Kako je kranjska kobasica podignula slovensku nacijo in ABCČČ migracij ter urednik ali sourednik več knjig. Svoje knjige in delo pogosto predstavlja v medijih. Njegovi znanstveni dosežki so bili trikrat izbrani kot najboljši dosežek na področju humanistike ali družboslovja. Je predavatelj na Visoki šoli za trajnostni turizem, urednik zbirke Migracije, nekdanji urednik znanstvene revije Dve domovini / Two Homelands. Bolj kot v knjigah in svojem delu uživa na rečnih brzicah.

Dr. Jernej Mlekuž

ZRC SAZU

Novi trg 2,

1000 Ljubljana

elektronski naslov: filipskiljan@yahoo.co.uk

Sanja Lautenbach-Huzjak, Tihana Rašeta, Marijana Spevec Sinković, Knjižnice grada Zagreba, Knjižnica Dugave

---

INKLUZIVNE KNJIŽNIČNE USLUGE U KNJIŽNICI DUGAVE

Neposredna blizina Prihvatilišta za tražitelje međunarodne zaštite Zagreb, kao i sve veći priljev migranata u Republiku Hrvatsku koja je postala dio izbjegličke rute od 2013. godine, obilježila je Knjižnicu Dugave kao mjesto susreta različitih svjetova i kultura.

U nastojanju da se odmaknemo od deklarativne suosjećajnosti i senzibiliziramo lokalno stanovništvo naspram novopridošlih susjeda kroz knjigu i osobne priče, znanja i vještine nekih od tražitelja azila, knjižnica je u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem organizirala niz književnih susreta, izložbi, likovnih radionica, učenje stranih jezika, dječje predstave i donacije knjiga. Ali isto tako i pomoći u izgradnji kvalitetnijeg života i suživota tražitelja azila u novoj sredini. Integracija je dvosmjernan proces čiji uspjeh ovisi kako o tražiteljima azila tako i o samom lokalnom stanovništvu.

Bio je to novi izazov i prilika za učvršćivanje uloge knjižnice u lokalnoj zajednici te ostvarivanje ciljeva UN-ove agende 2030 o održivom razvoju i kvalitetnom životu svih njezinih korisnika.

Naša posebnost i specifičnost ne bi bila moguća bez brojnih suradnika čiji se broj povećava sa svakim novim susretom i projektom - udruge, ustanove i pojedinci.

Vjerujemo kako smo u dosada stotinjak održanih aktivnosti u Knjižnici Dugave, provedenim u sklopu suradnje s tražiteljima međunarodne zaštite iz Prihvatilišta Zagreb, zajedno sa sve širom mrežom vanjskih suradnika, potaknuli aktivnije uključivanje tražitelja u širu zajednicu, olakšali dvosmjernan proces međusobne prilagodbe tražitelja azila i lokalnog stanovništva te omogućili bolje razumijevanje kulturne raznolikosti naših novih sugrađana.

O predavateljicah

Sanja Lautenbach-Huzjak diplomirala je 1986. na Filozofskom fakultetu i stekla zvanje diplomirani pedagog. Od 1986. radila je u odgojno-obrazovnim ustanovama u Labinu i Zagrebu, Gradskoj knjižnici i čitaonici Metel Ožegović u Varaždinu, Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa. Od prosinca 2004. zaposlena je u Knjižnicama grada Zagreba, Knjižnici Dugave. Sudjelovala je u radu Komisije za slobodan pristup informacijama od listopada 1998. do veljače 2001., a od lipnja 2000. do veljače 2001. bila je predsjednica Knjižničarskog društva Varaždinske županije.

U Knjižnici Dugave radila je na Odjelu za djecu i mlade do veljače 2017. kada preuzima poslove koordinatorice knjižnice te prelazi na Odjel za odrasle.

Tihana Rašeta: Nakon srednje škole završila je Filozofski fakultet – Odsjek za povijest umjetnosti i komparativnu književnost. Od listopada 1997. zaposlena je u Knjižnicama grada Zagreba. Godine 2011. postala je koordinator Knjižnice Prečko – ogranka Knjižnice Tina Ujevića, te od 2012. voditeljica mreže Knjižnica Novog Zagreba. U sklopu posla vodi i nabavu knjiga Knjižnica Novog Zagreba. Redovito sudjeluje na stručnim skupovima i okruglim stolovima. Godine 2017. službeno je boravila na Metlibu u Montrealu. Stalni je član Komisije za slobodan pristup informacijama, te pridruženi član Komisije za izgradnju i opremu knjižnica pri HKD-u. Od početka svog rada u knjižnici član je ZKD-a i HKD-a.

Marijana Spevec Sinković diplomirala je 2006. godine na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu stručni dodiplomski studij razredne nastave s pojačanim programom iz nastavnog predmeta matematika. 2010. godine diplomirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, smjer bibliotekarstvo. Od 2006. do 2008. godine radi u 1. osnovnoj školi Dugave, a od 2009. godine u Osnovnoj školi Fran Galović kao učiteljica razredne nastave. U srpnju 2009. godine počinje raditi u Knjižnicama grada Zagreba, kao informator na Odjelu za odrasle, a od veljače 2017. godine na Odjelu za djecu i mlade u Knjižnici Dugave.

Sanja Lautenbach-Huzjak, Tihana Rašeta, Marijana Spevec Sinković

Knjižnice grada Zagreba, Knjižnica Dugave

Sv. Mateja 7, Dugave, Zagreb

elektronski naslov: knjiznica.dugave@kgz.hr

Tina Cigler, Snježana Blagojević, Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto

---

VKLJUČEVANJE PRISELJENCEV IZ DRUGIH KULTURNIH OKOLIJ – PRIMER PRAKSE

Novo mesto je zaradi svoje geografske in gospodarske specifičnosti ((bližina schengenske meje, močna podjetja Krka, Revoz, Adria, ki generirajo veliko tuje delovne sile) stičišče različnih etničnih manjšin. Poleg avtohtonih Romov tu živi tudi nekaj tisoč državljanov nekdanjih jugoslovanskih republik (Albanci, Bošnjaki, Srbi, Hrvatje, Makedonci), novih članic EU (Bolgari, Romuni, Čehi, Slovaki) in drugih držav (Kitajska, Venezuela ...). Pri integraciji se srečujejo z vrsto težav, prednjačijo jezikovne razlike in zadržan odnos večinskega prebivalstva.

Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto že skoraj 30 let skrbi za njihovo integracijo, saj verjame, da le v družbi, ki je vključujoča in odprta za vse, lahko vsak njen posameznik tvorno prispeva k njenemu razvoju. Razvilo je uspešen program, s katerim krepi njihov položaj in vlogo (opolnomočenje), to delo pa prepleta z aktivnostmi za osveščanje javnosti. Gre za dva komplementarna pristopa, ki udejanjata idejo, da družbena integracija deluje kot dvosmeren proces skupnega učenja in prilagajanja (»učeča se kultura«) in omogočata učinkovitejšo družbeno integracijo socialno izključenih skupin.

O predavateljicah

Snježana Blagojević:

- prostovoljka evropske prostovoljske službe (zdaj evropska solidarnostna enota)
- kulturna mediatorica
- mediatorica
- mladinska delavka po programu Mladinski delavci 2018, delo v Mladinskem centru Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, v katerega se vključujejo mladi z manj priložnostmi
- udeleženka mednarodnih mladinskih izmenjav in usposabljanj na temo integracije in medkulturnega dialoga
- delo z otroki, mladimi in ženskami z manj priložnostmi; izvajalka delavnic za mlade na temo človekovih pravic in prostovoljnega dela na osnovnih in srednjih šolah

Tina Cigler, univ. dipl. novinarka:

- članica Razvojnega sveta regije JV Slovenija v dveh sklicih, v zadnjem (2021–2027) tudi vodja odbora, ki se ukvarja z razvojem socialne, solidarne in vključujoče regije
- vodja skupine za področje izključenih skupin prebivalstva pri oblikovanju Strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD) za obdobje 2014–2020
- članica delovne skupine za pripravo strategije reševanja romske tematike v Mestni občini Novo mesto za obdobje 2021–2030
- soavtorica programov, ki jih društvo izvaja na področju spodbujanja medkulturnega dialoga in promocije integracije socialno izključenih skupin: letni medkulturni festival Teden kultur, javni kulturni dogodki ob svetovnih dnevih Romov, beguncev, človekovih pravic itd., ob Dnevu zastave albanskega naroda; soscenaristka YT kanala Vamo tamo – z Miroslavom in Klaro, ki na zabaven način promovira medkulturno sožitje ...
- soavtorica in sourednica promocijskih in komunikacijskih vsebin na temo kulturne raznolikosti (avtorica radijskih oddaj, urednica in sourednica publikacij o socialno izključenih skupinah (Romi – med pozitivno in negativno diskriminacijo, 2007; Romi – med medijsko in dejansko podobo, 2006; Kulturni praktik – priročnik za izvedbo kulturnih dogodkov, 2012; Priprta vrata – zgodbe migrantov, 2012), soavtorica dokumentarnega filma o tujcih Živeti skupaj, 2008)
- nacionalna trenerka učenja človekovih pravic za mlade po programu Sveta Evrope KOMPAS

Tina Cigler, Snježana Blagojević

Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto

Novi trg 9,

8000 Novo mesto

elektronski naslov: drpdnm@gmail.com

ERASMUS+ PROJEKT “MIGRATE TO LIBRARY”

Narodne knjižnice u Hrvatskoj postaju sve svjesnije da je jedna od najvažnijih zadaća suvremene knjižnice identificirati zahtjeve, izazove i mogućnosti u zajednici u kojoj djeluju, uzimajući u obzir da sve započinje i završava na potrebama svih građana bez razlike. Stavljanjem korisnika u fokus, knjižnica će promišljati interaktivno djelovanje i kreirati socijalno-uključive usluge. Otvorena i proaktivna knjižnica doprinosi razvoju interkulturalnih odnosa, potiče dijalog, gradi čvrste veze unutar lokalne zajednice, stvarajući ozračje uspješnosti i djelotvornosti.

U današnjem svijetu suočeni smo s brojnim izazovima, jedan od kojih je i migracijska kriza u EU. Ljudi danas migriraju zbog različitih razloga, a prema izbjeglicama i migrantima često se postupa s nepovjerenjem ili izravnim odbijanjem. Kako bi se suzbile pojave nenaklonosti i netolerancije, svakog oblika diskriminacije i mržnje, postalo je jasno da šira javnost treba bolje razumjeti marginalizirane skupine. U tom kontekstu, narodne knjižnice kao javne ustanove te kulturna i obrazovna središta, imaju važnu ulogu.

Erasmus+ projekt Migrate to Library! (10/2017-3/2019) realizirao se s ciljem društvene inkluzije migranata i suzbijanja segregacije i diskriminacije, razmjene dobre prakse i stjecanjem kompetencija koje će koristiti u neformalnom obrazovanju vođenom knjižničarima. Gradska knjižnica Ivan Vidali, kao partner, aktivno je sudjelovala u provođenju projektnih aktivnosti.

O predavateljicah

Milojka Skokandić, dipl. knjižničarka, ravnateljica knjižnice. Edukacije i tečajevi: Centar za stalno stručno usavršavanje, Hrvatskog knjižničarskog društva, Nacionalne i Sveučilišne knjižnice, Integrirani knjižnični sustav ORACLE CROLIST, Knjižničarski sustav ZAKI – programska podrška, Katalogizacija knjižnične građe (u CROLIST-u i ZAKI-u), Knjižnične usluge: organizacija i razvoj tradicionalnih i elektroničkih, Profesionalna etika knjižničara i društvene i etičke norme, Vrijednosti knjižničarske profesije, Slobodan pristup informacijama u službi kulturnog razvitka, Volontiranje u narodnim knjižnicama, Vrednovanje djelatnosti narodnih knjižnica, Dječja knjižnica danas i njezina odgojno- obrazovna dimenzija, Poticanje čitanja među djecom mladeži u digitalnom okruženju.

Izabel Skokandić, dipl. knjižničar. Rođena 1965. g. u Splitu. Završila je Grafički fakultet u Zagrebu i stekla zvanje dipl. ing. grafičke tehnologije. U Gradskoj knjižnici Ivan Vidali zaposlena je od 1992. godine. Od 1994. radi kao dipl. knjižničar.

Milojka Skokandić, Izabel Skokandić

Gradska knjižnica „Ivan Vidali“ Korčula

Hrvatske bratske zajednice 15, Korčula

elektronski naslov: gradska.knjiznica.ivan.vidali@gmail.com

KNJIŽNICA KOT VEČKULTURNI PROSTOR NEFORMALNEGA UČENJA IN DRUŽENJA ZA OTROKE, MLADE IN DRUŽINE

Mestna knjižnica Ljubljana ponuja svojim uporabnikom različne kulturne, socialne in izobraževalne izkušnje. Ob vse večjem številu tujih državljanov, ki se jim zdi Slovenija in Ljubljana zanimiva in v njej živijo s svojimi družinami, delajo in se šolajo, je knjižnica postala prostor za srečevanje in spoznavanje.

Projekt Multi-kul-praktik je namenjen predvsem mladim, četudi posveča pozornost tudi otrokom in odraslim. Obiskovalcem prireditve želi približati ter ponuditi priložnost spoznavanja tujih dežel in kultur, spodbuja spoštovanje kulturne različnosti, solidarnosti in sobivanja ter dialog med različnimi kulturnimi skupinami.

Z različnimi vsebinami iz sveta literature, umetnosti, znanosti, zoologije in botanike, običajev ter kulinarike tako poskuša vsako leto predstaviti določeno državo z njenimi značilnostmi in pri tem ponuditi kar najbolj raznovrsten program, od literarnih vsebin, filmskih projekcij, gledaliških predstav, ustvarjalnih delavnic, otroških pravlji in pesmic, predavanj, jezikovnih tečajev, razstav itd.. Pri tem išče inovativne pristope, kako obiskovalce preoblikovati iz pasivnega v aktivnega udeleženca prireditve.

Dostopno na:

<https://www.mklj.si/zgodilo-se-je/item/16204-multi-kul-praktik-spoznaj-tuje-kulture>

O predavateljici

Silvija Štraus je knjižničarka, ki so ji blizu socialne in kulturološke teme, umetnost in znanost. Preko osebne izkušnje življenja v tuji državi se vživlja tudi v življenje tujih državljanov v Sloveniji. Kot idejna snovalka in vodja projekta Multi-kul-praktik želi v knjižnici ustvarjati prostor medkulturnega dialoga.

Silvija Štraus

Mestna knjižnica Ljubljana

Kersnikova ulica 2, 1000 Ljubljana

elektronski naslov: silvija.straus@mklj.si

ERASMUS+ PROJEKT INKLUZIJOM OSTVARIMO POTENCIJALE KNJIŽNICA

U današnje vrijeme svjedočimo velikim tehnološkim, ali i društvenim i kulturnim promjenama poput migracija i starenja stanovništva. Te promjene dovode do produbljivanja razlika među stanovništvom. Potreba je knjižnice da u skladu sa promjenjivim socio-ekonomskim uvjetima života djeluje proaktivno, odnosno uvodi programe i usluge nužne za uključivanje svih stanovnika zajednice u njezin svakodnevni život.

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac putem svojih neformalnih obrazovnih programa brine o uključivanju svih ranjivih skupina stanovništva i pruža pomoć i podršku u formalnom obrazovanju. Cilj je ojačati postojeće usluge sa specifičnim skupinama korisnika (osobe treće životne dobi, osobe s teškoćama u razvoju, osobe u nepovoljnom položaju, manjine) i razviti nove usluge knjižnice koje podrazumijevaju rad s azilantima, zblížiti se s novom korisničkom populacijom. Kako bi se ostvarili zadani ciljevi, potrebno je unaprijediti kvalitetu rada, usluga i programa te kompetencije zaposlenih, u skladu s europskim vrijednostima te stručnim standardima i preporukama za narodne knjižnice na području cjeloživotnog učenja.

Projekt Inkluzijom ostvarimo potencijale knjižnica osmišljen je kako bi se djelatnici povezali s knjižnicama u inozemstvu i stekli potrebna znanja i nove inovativne pristupe i modele u radu.

Prijenos pozitivnih primjera dobre prakse iz međunarodnog okruženja dobro će utjecati i poboljšati razvoj knjižnice u području cjeloživotnog obrazovanja odraslih, omogućit će bolje povezivanje s knjižnicama u inozemstvu, čime će se doprinijeti i jačanju svijesti odraslih korisnika. Poboljšat će se kvaliteta rada zaposlenika, knjižnice i krajnjih korisnika - ranjivih skupina.

O predavateljici

Anita Malkoč Bišćan dipl. je knjižničarka. Zaposlena je u Gradskoj knjižnici „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac. Programe vezane za čitanje i promicanje pismenosti vodi od 2012. godine. U svom radu posebnu pozornost posvećuje poticanju čitanja osoba s teškoćama u čitanju. Sudjeluje u programima s cjeloživotnim učenjem i ekološkom svijješću. Aktivna je provoditeljica Nacionalnih kampanja „I ja želim čitati!“ i „Čitaj mi!“. Članica je HKD-ove Komisije za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama te zamjenica predsjednice Komisije u sadašnjem mandatu.

Anita Malkoč Bišćan

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

Lj. Šestića 1, Karlovac

elektronski naslov: anita@gkka.hr

Dr. Alenka Kavčič Čolić, Milena Bon, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

---

FINANČNA PISMENOST V SPLOŠNIH KNJIŽNICAH ZA CILJNO SKUPINO 55+ – PROJEKT FINLIT

Cilj projekta je usposobiti knjižničarje, ključno skupino izobraževalcev odraslih. Knjižničarji pri svojem delu nujno potrebujejo ključne kompetence za različne izobraževalne dejavnosti in vseživljenjsko usposabljanje uporabnikov. Projekt je del dolgoročne strategije za večjo finančno pismenost odraslega prebivalstva z novim pristopom v splošnih knjižnicah kot prostorih neformalnega izobraževanja za vseživljenjsko učenje.

V hitro spreminjajočem se in zelo zapletenem finančnem okolju, v katerem je vedno več kompleksnih in tveganih finančnih produktov in storitev, potrebuje starostna skupina (55+) dodatno podporo.

Z razvojem vsebin na odprtokodni platformi, namenjeni izobraževanju (Moodle) ter z uporabo potenciala obsežne mreže splošnih knjižnic, bo imelo uspešno izvajanje projekta dolgotrajen vpliv v ciljnih državah in tudi na regionalni ter evropski ravni.

O predavateljici

Milena Bon je zaposlena v Narodni in univerzitetni knjižnici, na Oddelku za izobraževanje, razvoj in svetovanje. Delovne izkušnje ima na področju šolskih knjižnic osnovne in srednje šole ter gimnazije ter kot direktorica splošne knjižnice. V Narodni in univerzitetni knjižnici je delala v Centru za razvoj knjižnic kot koordinatorica izvajanja posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic.

Vodila je različne delovne skupine ali sodelovala pri pripravi strategij, strokovnih priporočil in smernic za področje splošnih in šolskih knjižnic ter bralne pismenosti in pravilnika o knjižnični dejavnosti kot javni službi pri različnih ministrstvih in inštitutih. Je avtorica ali soavtorica člankov, publikacij, referatov. Za svoje delo je prejela Čopovo diplomu.

Alenka Kavčič Čolić je zaposlena v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) kot vodja Oddelka za raziskave. Leta 1996 je pridobila magisterij s področja informacijskih ved na Fakulteti za organizacijo in informatiko v Varaždinu Univerze v Zagrebu, leta 2007 pa je doktorirala na področju informacijskih znanosti in bibliotekarstva na Filozofski fakulteti Univerze v Zagrebu.

V NUK od leta 2001 sodeluje na področju raziskovalne in razvojne dejavnosti. Trenutno je vodja raziskovalne skupine in aktivno sodeluje na domačih in mednarodnih projektih.

Njeno področje raziskovanj je trajno ohranjanje digitalnih virov in digitalizacija kulturne dediščine.

Aktivno sodeluje v mednarodnem združenju IFLA, kjer je bila predsednica Sekcije za IT in pozneje tudi Sekcije za ohranjanje. Je članica mednarodnega uredniškega odbora revije Preservation, Digital Technology & Culture. V letu 2020 je prejemnica Čopove diplome.

Dr. Alenka Kavčič Čolić, Milena Bon

Narodna in univerzitetna knjižnica

Turjaška 1, Ljubljana

elektronski naslov: alenka.kavcic@nuk.uni-lj.si, milena.bon@nuk.uni-lj.si

Ali smo knjižnice dostopne vsakemu posamezniku? Ali imamo vpliv na kakovost življenja prebivalcev? So knjižnice lahko ključne institucije vključujoče družbe?

Evropske in svetovne splošne knjižnice si delimo skupno poslanstvo, vizijo in cilje. Smo središča, v katerih se odraža okolje, kjer delujemo, in smo prostor, ki krepi delovanje skupnosti kot celote. Po IFLI-nem Manifestu za evropske knjižnice vsakemu posamezniku zagotavljamo vseživljenjsko učenje, branje ter intelektualno in duhovno rast ne glede na ovire in omejitve.

Vzporedno z družbenimi spremembami knjižnice razvijamo številne nove programe z namenom trdnejšega povezovanja s svojimi prebivalci. Morda celo pogosteje kot marsikatera druge javne ali zasebne ustanove ponujamo edinstveni prostor za srečevanja in izmenjavo mnenj. V današnjem času se vidimo kot dinamičen in inkluziven prostor, ki je dostopen vsem. Družbena integracija marginaliziranih skupin uporabnikov, ustvarjanje občutka pripadnosti, aktivno vključevanje članov v soustvarjanje in oblikovanje programa so le del sprememb, ki jih knjižnice uvajamo in tako odpiramo nove metode in načine dela.

Tema letošnjega mednarodnega strokovnega srečanja je **Knjižnica - odsev inkluzivne družbe**.

Vabljeni hrvaški in slovenski predavatelji, aktivni strokovnjaki s področij bibliotekarske znanosti, antropologije, psihologije, pedagogike in drugih znanstvenih disciplin bodo skozi strokovna predavanja ponudili odgovore na vprašanja, povezana s tematiko inkluzivne kulture, ki je temelj svobodnega dostopa do informacij, učenja, izobraževanja in družbenega razvoja.

Cilj srečanja: ponuditi smernice za uspešno oblikovanje programov za marginalizirane družbene skupine, pomagati pri njihovem hitrejšem družbenem vključevanju in obvladovanju, izmenjati ideje ter potrditi status knjižnic kot univerzalnih inkluzivnih prostorov prihodnosti.